

UREDBA (EU) 2018/1672 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA OD**23. listopada 2018.****o kontrolama gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegove članke 33. i 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Promicanje usklađenog, održivog i uključivog razvoja unutarnjeg tržišta kao područja kojim se roba, osobe, usluge i kapital mogu slobodno i sigurno kretati jedan je od prioriteta Unije.
- (2) Ponovni dotok nezakonitih prihoda u gospodarstvo i preusmjeravanje novca za financiranje nezakonitih aktivnosti uzrokuju poremećaje i nepravedno nepovoljniji položaj građana i poduzeća koji poštuju zakone, zbog čega su prijetnja funkcioniranju unutarnjeg tržišta. Osim toga, tim se praksama potiču kriminalne i terorističke aktivnosti koje ugrožavaju sigurnost građana Unije. U skladu s time Unija poduzima djelovanje kako bi se zaštitila.
- (3) Jedan je od temelja tog djelovanja Unije bila Direktiva Vijeća 91/308/EEZ ⁽³⁾, u kojoj je utvrđen niz mjera i obveza kojih se moraju pridržavati financijske institucije, pravne osobe i određene profesije u pogledu, među ostalim, transparentnosti i vođenja evidencija, kao i odredbe o poznavanju klijenata, te je utvrđena obveza prijavljivanja sumnjivih transakcija nacionalnim financijsko-obavještajnim jedinicama (FOJ). FOJ-evi su uspostavljeni kao čvorišta za procjenu takvih transakcija, interakciju sa sličnim tijelima u drugim državama i, prema potrebi, kontakt s pravosudnim tijelima. Direktiva 91/308/EEZ od tada je izmijenjena i zamijenjena uzastopnim mjerama. Odredbe za sprečavanje pranja novca trenutačno su utvrđene u Direktivi (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾.
- (4) S obzirom na rizik da bi primjena Direktive 91/308/EEZ mogla dovesti do povećanog kretanja gotovine u nezakonite svrhe, što je moglo ugroziti financijski sustav i unutarnje tržište, ta je direktiva dopunjena Uredbom (EZ) br. 1889/2005 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾. Tom se uredbom nastoje spriječiti i otkriti slučajevi pranja novca te financiranja terorizma utvrđivanjem sustava kontrola primjenjivih na fizičke osobe koje ulaze u Uniju ili izlaze iz Unije i sa sobom nose gotovinu ili prenosive instrumente na donositelja u vrijednosti od 10 000 EUR ili više ili jednakovrijednog iznosa u drugim valutama. Izraz „ulaze u Uniju ili izlaze iz Unije” trebao bi biti definiran u odnosu na područje Unije kako je definirano člankom 355. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) kako bi se zajamčilo najšire moguće područje primjene ove Uredbe i kako nijedno područje ne bi bilo izuzeto iz njezine primjene i pružalo priliku za zaobilaznje primjenjivih kontrola.
- (5) Uredbom (EZ) br. 1889/2005 unutar Zajednice primijenjeni su međunarodni standardi za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma koje je razvila Radna skupina za financijske mjere (FATF).

⁽¹⁾ SL C 246, 28.7.2017., str. 22.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 12. rujna 2018. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 9. listopada 2018.

⁽³⁾ Direktiva Vijeća 91/308/EEZ od 10. lipnja 1991. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca (SL L 166, 28.6.1991., str. 77.).

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁽⁵⁾ Uredba (EZ) br. 1889/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o kontrolama gotovine koja se unosi u Zajednicu ili iznosi iz Zajednice (SL L 309, 25.11.2005., str. 9.).

- (6) FATF, osnovan 1989. u Parizu na sastanku na vrhu skupine G-7, međuvladino je tijelo koje utvrđuje standarde i promiče djelotvornu provedbu pravnih, regulatornih i operativnih mjera za borbu protiv pranja novca, financiranja terorizma i drugih s time povezanih prijetnji integritetu međunarodnog financijskog sustava. U FATF-u sudjeluju članovi iz nekoliko država članica ili njihovi predstavnici u okviru regionalnih tijela. Komisija predstavlja Uniju u radnoj skupini za financijske mjere, a Unija se obvezala na djelotvornu provedbu preporuka FATF-a. Na razini skupine, u preporuci 32. o dostavljačima gotovine određeno je da bi trebalo uspostaviti mjere za odgovarajuće kontrole prekograničnog kretanja gotovine.
- (7) U Direktivi (EU) 2015/849 utvrđen je i opisan niz kriminalnih aktivnosti kojima se ostvaruju prihodi koji bi mogli biti povezani s pranjem novca ili se upotrebljavati za financiranje terorizma. Prihodi od tih kriminalnih aktivnosti često se radi pranja novca ili financiranja terorizma prenose preko vanjske granice Unije. U ovoj bi Uredbi to trebalo uzeti u obzir i utvrditi sustav pravila kojima se, pored doprinosa sprečavanju pranja novca, posebice predikatnih kaznenih djela kao što su ona povezana s porezom, kako su definirana nacionalnim pravom, i financiranja terorizma kao takvih, omogućuju sprečavanje, otkrivanje i istraga kriminalnih aktivnosti definiranih u Direktivi (EU) 2015/849.
- (8) Postignut je napredak vezano za uvid u mehanizme koji se upotrebljavaju za prijenos nezakonito stečene vrijednosti preko granica. Kao rezultat toga, ažurirane su preporuke radne skupine za financijske mjere, u Direktivu (EU) 2015/849 uvedene su izmjene pravnog okvira Unije te su razvijene nove najbolje prakse. S obzirom na taj razvoj događaja i na temelju evaluacije postojećeg zakonodavstva Unije, potrebno je izmijeniti Uredbu (EZ) br. 1889/2005. Međutim, s obzirom na opširnost izmjena koje bi bile nužne, Uredbu (EZ) br. 1889/2005 trebalo bi staviti izvan snage i zamijeniti novom uredbom.
- (9) Ova Uredba nema utjecaj na mogućnost država članica da u skladu sa svojim nacionalnim pravom osiguraju dodatne nacionalne kontrole kretanja gotovine unutar Unije, pod uvjetom da su te kontrole u skladu s temeljnim slobodama Unije, a posebno s člancima 63. i 65. UFEU-a.
- (10) Niz pravila na razini Unije kojima bi se omogućile usporedive kontrole gotovine unutar Unije u velikoj bi mjeri olakšao napore koji se ulažu u sprečavanje pranja novca i financiranje terorizma.
- (11) Ova se Uredba ne odnosi na mjere koje Unija ili države članice poduzimaju na temelju članka 66. UFEU-a, a kojima se ograničava kretanje kapitala koje uzrokuje ili prijeti uzrokovanju ozbiljnih poteškoća u djelovanju ekonomske i monetarne unije, ili na temelju članaka 143. i 144. UFEU-a kao posljedicu nepredviđene krize platne bilance.
- (12) S obzirom na njihovu prisutnost na vanjskim granicama Unije, njihovu stručnost u provedbi kontrola nad putnicima i teretom koji prelazi vanjsku granicu te iskustvo stečeno primjenom Uredbe (EZ) br. 1889/2005 carinska tijela trebala bi za potrebe ove Uredbe nastaviti djelovati kao nadležna tijela. Države članice istodobno bi trebale i dalje moći imenovati druga nacionalna tijela prisutna na vanjskim granicama koja će djelovati kao nadležna tijela. Države članice trebale bi nastaviti pružati adekvatno osposobljavanje za osoblje carinskih tijela i drugih nacionalnih tijela za provođenje tih kontrola, uključujući u pogledu pranja gotovog novca.
- (13) Jedan je od glavnih koncepata koji se upotrebljavaju u ovoj Uredbi koncept „gotovine”, koji bi trebalo definirati tako da se njime obuhvate četiri kategorije: gotov novac, prenosivi instrumenti na donositelja, roba koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti i određene vrste kartica s unaprijed uplaćenim sredstvima. Određeni prenosivi instrumenti na donositelja, roba koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti i kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima koje nisu povezane ni s jednim bankovnim računom i na kojima se može pohraniti novčani iznos koji je teško otkriti vjerojatno će se s obzirom na svoje značajke upotrebljavati umjesto gotovog novca kao anonimni oblik prijenosa vrijednosti preko vanjskih granica na način kojem nije moguće ući u trag s pomoću uobičajenog sustava nadzora koji provode tijela javne vlasti. Ovom bi se Uredbom stoga trebali utvrditi osnovni elementi definicije „gotovine” te bi istodobno trebalo omogućiti Komisiji da mijenja elemente ove Uredbe koji nisu ključni kao odgovor na nastojanja kriminalaca i njihovih suradnika da izbjegavaju mjere kontrole koje se odnose na samo jednu vrstu izrazito likvidne pričuve vrijednosti prenošenjem drugih vrsta preko vanjskih granica. Otkriju li se dokazi značajne razine takvog ponašanja, nužno je brzo primijeniti mjere za rješavanje te situacije. Unatoč visokoj razini rizika koju predstavljaju virtualne valute, kao što je navedeno u Izvješću Komisije od 26. lipnja 2017. o procjeni rizika od pranja novca i financiranja terorizma koji utječu na unutarnje tržište i odnose se na prekogranične aktivnosti, carinska tijela nemaju nadležnost da bi ih nadzirale.

- (14) Prenosivi instrumenti na donositelja omogućuju fizičkom imatelju da zatraži da mu se isplati financijski iznos, a da pritom ne bude evidentiran niti naveden imenom. Ti se instrumenti mogu jednostavno upotrebljavati za prijenos znatnih iznosa vrijednosti i izrazito su slični gotovom novcu u smislu likvidnosti, anonimnosti te rizika od zlouporabe.
- (15) Roba koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti roba je s velikim omjerom između njezine vrijednosti i njezina volumena za koju postoji lako dostupno međunarodno tržište, čime se omogućuje njezina zamjena za gotov novac uz niske troškove transakcije. Takva se roba obično podnosi na standardiziran način kojim se omogućuje brza provjera njezine vrijednosti.
- (16) Kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima jesu kartice bez osobnih podataka koje služe za pohranu monetarne vrijednosti ili sredstava ili pružanje pristupa njima i mogu se upotrebljavati za platne transakcije, stjecanje robe ili usluga ili zamijeniti za gotov novac. Nisu povezane ni s jednim bankovnim računom. Kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima obuhvaćaju anonimne kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima kako su navedene u Direktivi (EU) 2015/849. Često se upotrebljavaju za niz zakonitih svrha, a jasno je i da su neki od tih instrumenata u društvenom interesu. Takve kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima lako su prenosive i mogu se upotrebljavati za prijenos znatne vrijednosti preko vanjskih granica. Stoga je nužno uključiti kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima u definiciju gotovine, osobito ako se mogu kupiti bez postupka dubinske analize stranke. Time će se omogućiti proširenje kontrola na određene vrste kartica s unaprijed uplaćenim sredstvima, uzimajući u obzir dostupnu tehnologiju, ako to dokazi opravdavaju, pod uvjetom da se takve kontrole proširuju uzimajući u obzir proporcionalnost i provedivost u praksi.
- (17) Radi sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma trebalo bi uvesti obvezu prijavljivanja gotovine za fizičke osobe koje ulaze u Uniju ili izlaze iz Unije. Kako se ne bi neopravdano ograničila sloboda kretanja ili građanima i tijelima nametnulo preveliko opterećenje u obliku administrativnih formalnosti, ta bi obveza trebala podlijegati pragu od 10 000 EUR. Ta bi se obveza trebala primjenjivati na nositelje koji taj iznos nose uz sebe, u svojoj prtljazi ili u prijevoznom sredstvu u kojem namjeravaju prijeći vanjske granice. Od tih osoba trebalo bi zahtijevati da nadležnim tijelima stave gotovinu na raspolaganje za kontrolu i da je prema potrebi pokažu tim tijelima. Definiciju „nositelja” trebalo bi shvatiti tako da isključuje one nositelje koji se bave profesionalnim prijevozom robe ili ljudi.
- (18) U pogledu kretanja gotovine bez pratnje, primjerice gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije u poštanskim paketima, kurirskim pošiljkama, prtljazi bez pratnje ili kao teret u kontejnerima, nadležna tijela trebala bi imati ovlast da od pošiljatelja, primatelja ili njihova zastupnika zahtijevaju podnošenje prijave u smislu objavljivanja, sustavno ili za svaki pojedinačni slučaj, u skladu s nacionalnim postupcima. Takvim bi objavljivanjem trebao biti obuhvaćen niz elemenata koji nisu obuhvaćeni uobičajenom dokumentacijom koja se podnosi carini, kao što su otpremni dokumenti i carinske deklaracije. Takvi su elementi geografsko podrijetlo, odredište, ekonomsko podrijetlo i namjena. Obveza objavljivanja gotovine bez pratnje trebala bi biti podložna identičnom pragu kao gotovina koju sa sobom nose nositelji.
- (19) Za postizanje ciljeva ove Uredbe trebalo bi evidentirati brojne standardizirane podatke o kretanju gotovine kao što su osobni podaci podnositelja prijave, vlasnika ili primatelja, ekonomsko podrijetlo i namjena gotovine. Osobito je potrebno da podnositelj prijave, vlasnik ili primatelj, daju svoje osobne podatke kako su sadržani u njihovim osobnim dokumentima, kako bi se rizik od pogrešaka u vezi s njihovim identitetom i kašnjenja povezanih s mogućom potrebom za naknadnim provjerama sveo na najmanju moguću mjeru.
- (20) U pogledu obveze prijavljivanja gotovine u pratnji i obveze objavljivanja gotovine bez pratnje, nadležna bi tijela trebala biti ovlaštena za provedbu svih potrebnih kontrola nad osobama, njihovom prtljagom, prijevoznim sredstvima kojima prelaze vanjsku granicu i svim pošiljkama ili spremnicima koji bez pratnje prelaze tu granicu i mogu sadržavati gotovinu, ili prijevoznim sredstvima u kojima se nalaze. U slučaju neispunjavanja te obveze nadležna tijela trebala bi sastaviti prijavu po službenoj dužnosti za daljnju dostavu relevantnih informacija drugim tijelima.
- (21) Kako bi se osiguralo da ih nadležna tijela provode na jednak način, kontrole bi se primarno trebale temeljiti na analizi rizika s ciljem utvrđivanja i evaluacije rizika i razvijanja potrebnih protumjera.

- (22) Uspostava zajedničkog okvira upravljanja rizikom ne bi smjela spriječiti nadležna tijela da provode nasumične provjere ili spontane kontrole kad god to smatraju potrebnim.
- (23) Ako otkriju iznose gotovine niže od praga, ali postoje naznake da bi ta gotovina mogla biti povezana s kriminalnom aktivnošću kako je obuhvaćena ovom Uredbom, nadležna tijela trebala bi moći, u slučaju gotovine u pratnji, evidentirati informacije o nositelju, vlasniku i, ako je to dostupno, predviđenom primatelju gotovine, uključujući puno ime, kontaktne podatke, pojedinosti o vrsti i iznosu ili vrijednosti gotovine, njezinom ekonomskom podrijetlu i namjeni.
- (24) U slučaju gotovine bez pratnje, nadležna tijela trebala bi moći evidentirati informacije o podnositelju prijave, vlasniku, pošiljatelju, kao i primatelju ili predviđenom primatelju gotovine, uključujući puno ime, kontaktne podatke, pojedinosti o vrsti i iznosu ili vrijednosti gotovine, njezinom ekonomskom podrijetlu i namjeni.
- (25) Te bi se informacije trebale prosljediti FOJ-u dotične države članice, koja bi trebala osigurati da taj FOJ sve relevantne informacije prosljedi spontano ili na zahtjev FOJ-evima drugih država članica. Te su jedinice zamišljene kao čvorišta u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma koja primaju i obrađuju informacije iz različitih izvora kao što su financijske institucije te analiziraju te informacije kako bi se utvrdilo postoji li temelj za nastavak istrage koji možda nisu uočila nadležna tijela koja prikupljaju prijave i izvršavaju kontrole u skladu s ovom Uredbom. Kako bi se zajamčio učinkovit protok informacija, FOJ-evi bi trebali biti povezani s carinskim informacijskim sustavom („CIS”) uspostavljenim Uredbom Vijeća (EZ) br. 515/97 ⁽¹⁾, a podaci koje nadležna tijela i FOJ-evi proizvode ili razmjenjuju trebali bi biti usklađeni i usporedivi.
- (26) Za uspješno praćenje ove Uredbe važno je imati djelotvornu razmjenu informacija među nadležnim tijelima, uključujući FOJ-eve unutar pravnog okvira kojim su obuhvaćeni ti subjekti, te je potrebno ojačati suradnju između FOJ-eva unutar Unije. Stoga bi Komisija trebala do 1. lipnja 2019. procijeniti mogućnost uspostave zajedničkog mehanizma za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma.
- (27) Otkrivanje iznosa gotovine manjeg od praga u situacijama kad postoje naznake kriminalne aktivnosti iznimno je relevantno u ovom kontekstu. Zbog toga bi trebalo biti moguće razmjenjivati i informacije o iznosima nižima od praga s nadležnim tijelima u drugim državama članicama ako postoje naznake kriminalne aktivnosti.
- (28) Budući da se kretanja gotovine koja podliježu kontrolama na temelju ove Uredbe odvijaju na vanjskim granicama te s obzirom na to koliko je poduzimanje mjera složeno nakon što gotovina napusti točku ulaska ili izlaska i koliki je s time povezan rizik ako se tek malen dio te gotovine upotrijebi u nezakonite svrhe, nadležna tijela trebala bi moći privremeno zadržati gotovinu u određenim okolnostima, podložno provjerama i ravnoteži: kao prvo, ako nije ispunjena obveza prijavljivanja ili objavljivanja gotovine i, kao drugo, ako postoje naznake kriminalne aktivnosti, neovisno o iznosu gotovine te o tome je li gotovina u pratnji ili bez pratnje. Zbog naravi tog privremenog zadržavanja te utjecaja koji to može imati na slobodu kretanja i pravo na vlasništvo, razdoblje zadržavanja trebalo bi se ograničiti na apsolutno najkraće vrijeme potrebno nadležnim tijelima za utvrđivanje postoji li temelj za daljnje djelovanje, kao što su istrage ili zapljena gotovine temeljena na drugim pravnim instrumentima. Uz odluku o privremenom zadržavanju gotovine u skladu s ovom Uredbom, trebalo bi izdati i obrazloženje te na odgovarajući način opisati specifične čimbenike zbog kojih je ta mjera primijenjena. Trebalo bi moći produljiti razdoblje privremenog zadržavanja gotovine u posebnim i propisno ocijenjenim slučajevima, primjerice ako nadležna tijela naiđu na poteškoće pri dobivanju informacija o potencijalnim kriminalnim aktivnostima, među ostalim, ako je potrebno komunicirati s trećom zemljom, ako se dokumenti trebaju prevesti ili ako je u slučaju gotovine bez pratnje teško utvrditi pošiljatelja ili primatelja, te kontaktirati s njime. Ako se do isteka razdoblja zadržavanja ne donese odluka o daljnjem djelovanju ili ako nadležno tijelo odluči da ne postoji temelj za daljnje zadržavanje gotovine, trebalo bi je odmah u skladu s okolnostima staviti na raspolaganje osobi čija je gotovina privremeno zadržana, nositelju ili vlasniku.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima (SL L 82, 22.3.1997., str. 1.).

- (29) Kako bi se podigla svijest o ovoj Uredbi, države članice trebale bi u suradnji s Komisijom pripremiti odgovarajuće materijale u vezi s obvezom prijavljivanja ili objavljivanja gotovine.
- (30) Nužno je da nadležna tijela koja prikupljaju informacije u skladu s ovom Uredbom pravodobno dostave te informacije nacionalnom FOJ-u kako bi on mogao dodatno analizirati i usporediti te informacije s drugim podacima kako je propisano Direktivom (EU) 2015/849.
- (31) Za potrebe ove Uredbe, ako nadležna tijela evidentiraju neprijavlivanje ili neobjavlivanje gotovine, ili ako postoje naznake kriminalne aktivnosti, ona bi trebala pravodobno odgovarajućim kanalima razmijeniti te informacije s nadležnim tijelima drugih država članica. Ta bi razmjena podataka bila proporcionalna s obzirom na to da bi osobe koje su prekršile obvezu prijavljivanja ili objavljivanja gotovine uhvaćene u jednoj državi članici za ulazak ili izlazak vjerojatno odabrale drugu državu članicu u kojoj nadležna tijela ne bi bila upoznata s njihovim prethodnim kršenjima. Ta bi razmjena informacija trebala biti obvezna kako bi se osigurala usklađena primjena ove Uredbe u svim državama članicama. Ako postoje naznake da je gotovina povezana s nezakonitom aktivnošću koja bi mogla negativno utjecati na financijske interese Unije, te bi informacije trebalo također dostaviti Komisiji i Uredu europskog javnog tužitelja koji su Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939 ⁽¹⁾ osnovale države članice koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju te Uredbe te Europolu osnovanom Uredbom (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Kako bi se uspješnije ispunili ciljevi iz ove Uredbe koji se odnose na sprečavanje i odvracanje od izbjegavanja obveze prijavljivanja ili objavljivanja gotovine, trebala bi biti obvezna i razmjena anonimiziranih informacija o riziku te rezultata analize rizika među državama članicama te s Komisijom, u skladu sa standardima utvrđenima u provedbenim aktima koji se donose na temelju ove Uredbe.
- (32) Trebalo bi moći omogućiti razmjenu informacija između nadležnog tijela države članice ili Komisije i tijela treće zemlje pod uvjetom da postoje odgovarajuće zaštitne mjere. Takva bi razmjena trebala biti dopuštena samo pod uvjetom da se poštuju relevantne nacionalne i Unijine odredbe o temeljnim pravima i prijenosu osobnih podataka, uz odobrenje tijela koja su prvotno prikupila informacije. Komisija bi trebala biti obaviještena o svakom činu razmjene informacija s trećim zemljama provedene na temelju ove Uredbe i o tome bi trebala izvijestiti Europski parlament i Vijeće.
- (33) S obzirom na narav informacija koje se prikupljaju i na legitimna očekivanja nositelja i podnositelja prijave da će se njihovi osobni podaci te informacije o vrijednosti gotovine koju su unijeli u Uniju ili iznijeli iz Unije smatrati povjerljivima, nadležna tijela trebala bi odgovarajućim zaštitnim mjerama osigurati da agenti kojima je potreban pristup tim informacijama poštuju načelo profesionalne tajne i na odgovarajući način zaštititi takve informacije od neovlaštenog pristupa, upotrebe ili objave. Osim ako je drukčije predviđeno ovom Uredbom ili nacionalnim pravom, posebno u kontekstu pravnih postupaka, takve se informacije ne bi smjele otkrivati bez dopuštenja tijela koje ih je prikupilo.

Obrada podataka na temelju ove Uredbe može obuhvaćati i osobne podatke te bi se trebala izvršavati u skladu s pravom Unije. Države članice i Komisija trebale bi obrađivati osobne podatke samo na način koji je usklađen sa svrhama ove Uredbe. Svako prikupljanje, otkrivanje, prijenos, objava i druga obrada osobnih podataka obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe trebali bi podlijegati zahtjevima uredbi (EZ) br. 45/2001 ⁽³⁾ i (EU) 2016/679 ⁽⁴⁾ Europskog parlamenta i Vijeća. Obrada osobnih podataka za potrebe ove Uredbe trebala bi poštovati temeljno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života priznato člankom 8. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe te pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života i pravo na zaštitu osobnih podataka, kako su priznata člankom 7. odnosno člankom 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”).

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2016/794 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o Agenciji Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) te zamjeni i stavljanju izvan snage odluka Vijeća 2009/371/PUP, 2009/934/PUP, 2009/935/PUP, 2009/936/PUP i 2009/968/PUP (SL L 135, 24.5.2016., str. 53.).

⁽³⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

- (34) Za potrebe analize koju provode FOJ-evi te kako bi se omogućilo tijelima u drugim državama članicama da kontroliraju i izvršavaju obvezu prijavljivanja gotovine, posebno u pogledu osoba koje su prethodno prekršile tu obvezu, nužno je da se podaci iz prijave podnesenih na temelju ove Uredbe pohranjuju na dostatno dugo razdoblje. Kako bi FOJ-evi djelotvorno provodili svoje analize, a nadležna tijela kontrolirala i djelotvorno izvršavala obvezu prijavljivanja ili objavljivanja gotovine, razdoblje zadržavanja podataka sadržanih u prijavama podnesenim na temelju ove Uredbe ne bi smjelo trajati duže od pet godina uz moguće daljnje produljenje, nakon što je provedena temeljita procjena potrebe i proporcionalnosti takvog daljnjeg zadržavanja podataka, koje ne bi smjelo biti duže od dodatne tri godine.
- (35) Radi poticanja usklađenosti i sprečavanja izbjegavanja obveza države članice trebale bi uvesti sankcije za nepoštovanje obveza prijavljivanja ili objavljivanja gotovine. Te bi se sankcije trebale primjenjivati samo u slučaju neispunjenja obveze prijavljivanja ili objavljivanja gotovine na temelju ove Uredbe i njima se ne bi smjela uzeti u obzir potencijalna kriminalna aktivnost povezana s gotovinom, koja može biti predmetom daljnje istrage i mjera koje nisu obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe. Te bi sankcije trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te ne bi smjele prelaziti ono što je potrebno za poticanje na poštovanje pravila. Sankcije koje uvedu države članice trebale bi imati istovjetan učinak odvratanja od kršenja ove Uredbe u cijeloj Uniji.
- (36) Iako se većina država članica na dobrovoljnoj osnovi već koristi usklađenim obrascem prijave, obrascem EU-a za prijavu gotovine, kako bi se osiguralo da nadležna tijela ujednačeno primjenjuju kontrole i učinkovito obrađuju, prenose i analiziraju prijave, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za donošenje predložaka obrazaca za prijavu i za objavljivanje, utvrđivanje kriterija za zajednički okvir upravljanja rizikom, uspostavu tehničkih pravila za razmjenu informacija te predložka obrasca koji će se upotrebljavati za dostavu informacija, kao i za utvrđivanje pravila i formata za dostavu statističkih informacija Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (37) Kako bi se popravila trenutačna situacija u kojoj je pristup statističkim informacijama ograničen i nisu dostupni svi pokazatelji o opsegu gotovine koju kriminalci krijumčare preko vanjskih granica Unije, potrebno je kroz razmjenu informacija među nadležnim tijelima i s Komisijom uvesti djelotvorniju suradnju. Kako bi se zajamčilo da je ta razmjena informacija djelotvorna i učinkovita, Komisija bi trebala preispitati ispunjava li sustav svoju svrhu te postoje li prepreke za pravodobnu i izravnu razmjenu informacija. Nadalje, Komisija bi statističke informacije trebala objavljivati na svojim internetskim stranicama.
- (38) Kako bi se mogle brzo uzeti u obzir buduće izmjene međunarodnih standarda, poput standarda koje utvrđuje FATF, ili kako bi se riješilo pitanje zaobilaženja ove Uredbe s pomoću robe koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti ili kartica s unaprijed uplaćenim sredstvima, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s izmjenama Priloga I. ovoj Uredbi. Posebno je važno da Komisija tijekom pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽²⁾. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (39) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog transnacionalnih razmjera pranja novca i financiranja terorizma, posebnosti unutarnjeg tržišta te temeljnih sloboda, koje je moguće potpuno ostvariti samo ako se osigura da se na temelju nacionalnog zakonodavstva s gotovinom koja se prenosi preko vanjske granice Unije ne postupa na nerazmjerno različite načine, oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽²⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (40) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i uvažavaju načela priznata u članku 6. UEU-a i preuzeta u Povelji, a posebno u njezinoj glavi II.
- (41) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom predviđa sustav kontrola u pogledu gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije radi dopune pravnog okvira za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma utvrđen u Direktivi (EU) 2015/849.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:
- (a) „gotovina” znači:
- i. gotov novac;
 - ii. prenosivi instrumenti na donositelja;
 - iii. roba koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti;
 - iv. kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima;
- (b) „koji se unosi u Uniju ili iznosi iz Unije” ili „koji ulazi u Uniju ili izlazi iz Unije” znači koji s područja izvan područja obuhvaćenog člankom 355. UFEU-a dolazi na područje obuhvaćeno tim člankom ili koji odlazi s područja obuhvaćenog tim člankom;
- (c) „gotov novac” znači novčanice i kovanice koje su u optjecaju kao sredstvo plaćanja ili su bile u optjecaju kao sredstvo plaćanja, a i dalje ih je moguće preko financijskih institucija ili središnjih banaka zamijeniti za novčanice i kovanice koje jesu u optjecaju kao sredstvo plaćanja;
- (d) „prenosivi instrumenti na donositelja” znači instrumenti koji nisu gotov novac, na temelju kojih njihovi imatelji mogu po predočanju tih instrumenata zatražiti da im se isplati financijski iznos, a da pritom ne moraju dokazivati svoj identitet ni svoje pravo na taj iznos. Ti su instrumenti:
- i. putnički čekovi; i
 - ii. čekovi, zadužnice ili novčani nalozi koji ili glase na donositelja, ili su potpisani, ali na njima nije navedeno ime primatelja, ili su indosirani bez ograničenja, ili su izdani na fiktivnog primatelja ili su sastavljeni u nekom drugom obliku koji omogućuje prijenos prava vlasništva na tom instrumentu pri isporuci;
- (e) „roba koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti” znači roba, kako je navedena u Prilogu I. točki 1., s velikim omjerom između njezine vrijednosti i njezina volumena koju je moguće jednostavno zamijeniti za gotov novac na dostupnim tržištima uz niske troškove transakcije;
- (f) „kartica s unaprijed uplaćenim sredstvima” znači kartica bez osobnih podataka, kako je navedena u Prilogu I. točki 2., koja služi za pohranu monetarne vrijednosti ili sredstava ili za pružanje pristupa njima i može se upotrebljavati za platne transakcije, stjecanje robe ili usluga ili zamijeniti za gotov novac te koja nije povezana ni s jednim bankovnim računom;
- (g) „nadležna tijela” znači carinska tijela država članica, i bilo koja druga tijela koja su države članice ovlastile za primjenu ove Uredbe;
- (h) „nositelj” znači fizička osoba koja ulazi u Uniju ili izlazi iz nje i uz sebe, u svojoj prtljazi ili u prijevoznom sredstvu nosi gotovinu;
- (i) „gotovina bez pratnje” znači gotovina koja je dio pošiljke bez nositelja;
- (j) „kriminalna aktivnost” znači sve aktivnosti navedene u članku 3. točki 4. Direktive (EU) 2015/849;
- (k) „financijsko-obavještajna jedinica (FO)” znači subjekt uspostavljen u državi članici za potrebe provedbe članka 32. Direktive (EU) 2015/849.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 15. ove Uredbe radi izmjene Priloga I. ovoj Uredbi kako bi se uzeli u obzir novi trendovi u pranju novca, kako je definirano u članku 1. stavcima 3. i 4. Direktive (EU) 2015/849, ili financiranju terorizma, kako je definirano u članku 1. stavku 5. te direktive ili uzele u obzir najbolje prakse u sprečavanju pranja novca ili financiranja terorizma ili kako bi se spriječilo da kriminalci upotrebljavaju robu koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti i kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima za izbjegavanje obveza utvrđenih u člancima 3. i 4. ove Uredbe.

Članak 3.

Obveza prijavljivanja gotovine u pratnji

1. Nositelji koji nose gotovinu u vrijednosti od 10 000 EUR ili više dužni su taj iznos prijaviti nadležnim tijelima države članice preko koje ulaze u Uniju ili izlaze iz Unije i staviti im ga na raspolaganje radi kontrole. Obveza prijavljivanja gotovine ne smatra se ispunjenom ako su dane informacije netočne ili nepotpune ili ako se gotovina ne stavi na raspolaganje za kontrolu.

2. Prijava iz stavka 1. sadržava pojedinosti o sljedećem:

- (a) nositelju, uključujući puno ime, kontaktne podatke, uključujući adresu, datum i mjesto rođenja, državljanstvo te broj osobne isprave;
- (b) vlasniku gotovine, uključujući puno ime, kontaktne podatke, uključujući adresu, datum i mjesto rođenja, državljanstvo te broj osobne isprave ako je vlasnik fizička osoba, odnosno puni naziv, kontaktne podatke, uključujući adresu, registracijski broj ili identifikacijski broj za PDV ako je vlasnik pravna osoba;
- (c) kad je primjenjivo, predviđenom primatelju gotovine, uključujući puno ime, kontaktne podatke, uključujući adresu, datum i mjesto rođenja, državljanstvo te broj osobne isprave ako je predviđeni primatelj fizička osoba, odnosno puni naziv, kontaktne podatke, uključujući adresu, registracijski broj ili identifikacijski broj za PDV ako je predviđeni primatelj pravna osoba;
- (d) vrsti i iznosu ili vrijednosti gotovine;
- (e) ekonomskom podrijetlu gotovine;
- (f) namjeni gotovine;
- (g) smjeru putovanja; i
- (h) prijevoznom sredstvu.

3. Pojedinosti iz stavka 2. ovog članka navode se u pisanom obliku ili elektronički putem obrasca za prijavu iz članka 16. stavka 1. točke (a). Ovjerena kopija prijave dostavlja se podnositelju prijave na njegov zahtjev.

Članak 4.

Obveza objavljivanja gotovine bez pratnje

1. Ako se gotovina bez pratnje u vrijednosti od 10 000 EUR ili više unosi u Uniju ili iznosi iz Unije, nadležna tijela države članice preko koje se ta gotovina unosi ili iznosi iz Unije mogu od pošiljatelja ili primatelja gotovine ili njihova zastupnika, ovisno o slučaju, zahtijevati da podnesu prijavu u smislu objavljivanja unutar roka od 30 dana. Nadležna tijela mogu zadržati gotovinu sve dok pošiljatelj, primatelj ili njihov predstavnik ne podnese prijavu u smislu objavljivanja. Obveza objavljivanja gotovine bez pratnje ne smatra se ispunjenom ako prijava nije podnesena prije isteka roka, ako su dane informacije netočne ili nepotpune ili ako se gotovina ne stavi na raspolaganje radi kontrole.

2. Prijava u smislu objavljivanja sadržava pojedinosti o sljedećem:

- (a) podnositelju prijave, uključujući puno ime, kontaktne podatke, uključujući adresu, datum i mjesto rođenja, državljanstvo te broj osobne isprave;
- (b) vlasniku gotovine, što uključuje puno ime, kontaktne podatke, uključujući adresu, datum i mjesto rođenja, državljanstvo te broj osobne isprave ako je vlasnik fizička osoba, odnosno puni naziv, kontaktne podatke, uključujući adresu, registracijski broj ili identifikacijski broj za PDV ako je vlasnik pravna osoba;

- (c) pošiljatelju gotovine, što uključuje puno ime, kontaktne podatke, uključujući adresu, datum i mjesto rođenja, državljanstvo te broj osobne isprave ako je pošiljatelj gotovine fizička osoba, odnosno puni naziv, kontaktne podatke, uključujući adresu, registracijski broj ili identifikacijski broj za PDV ako je pošiljatelj gotovine pravna osoba;
- (d) primatelju ili predviđenom primatelju gotovine, što uključuje puno ime, kontaktne podatke, uključujući adresu, datum i mjesto rođenja, državljanstvo te broj osobne isprave ako je primatelj ili predviđeni primatelj gotovine fizička osoba, odnosno puni naziv, kontaktne podatke, uključujući adresu, registracijski broj ili identifikacijski broj za PDV ako je primatelj ili predviđeni primatelj gotovine pravna osoba;
- (e) vrsti i iznosu ili vrijednosti gotovine;
- (f) ekonomskom podrijetlu gotovine; i
- (g) namjeni gotovine.

3. Pojediniosti iz stavka 2. ovog članka navode se u pisanom obliku ili elektronički putem obrasca za objavljivanje iz članka 16. stavka 1. točke (a). Ovjereni kopija prijave u smislu objavljivanja dostavlja se podnositelju prijave na njegov zahtjev.

Članak 5.

Ovlasti nadležnih tijela

1. Radi provjere usklađenosti s obvezom prijavljivanja gotovine u pratnji utvrđenom u članku 3. nadležna su tijela ovlaštena za provedbu, u skladu s uvjetima utvrđenima u nacionalnom pravu, kontrola fizičkih osoba, njihove prtljage i prijevoznih sredstava.
2. Za potrebe provedbe obveze objavljivanja gotovine bez pratnje utvrđene u članku 4. nadležna su tijela ovlaštena za provedbu, u skladu s uvjetima utvrđenima u nacionalnom pravu, kontrola svih pošiljaka, spremnika ili prijevoznih sredstava u kojima se može nalaziti gotovina bez pratnje.
3. Ako obveza prijavljivanja gotovine u pratnji u skladu s člankom 3. ili obveza objavljivanja gotovine bez pratnje u skladu s člankom 4. nije ispunjena, nadležna tijela u pisanom obliku ili elektronički sastavljaju prijavu po službenoj dužnosti koja, u mjeri u kojoj je to moguće, sadržava pojediniosti navedene u članku 3. stavku 2. odnosno članku 4. stavku 2.
4. Kontrole se prvenstveno temelje na analizi rizika u svrhu utvrđivanja i evaluacije rizika te razvoja potrebnih protumjera i provode se unutar zajedničkog okvira upravljanja rizikom u skladu s kriterijima iz članka 16. stavka 1. točke (b), kojim bi trebalo uzeti u obzir i procjene rizika koje su Komisija i FOJ-evi uspostavili u skladu s Direktivom (EU) 2015/849.
5. Za potrebe članka 6., nadležna tijela izvršavaju i ovlasti koje su im dodijeljene na temelju ovog članka.

Članak 6.

Iznosi niži od praga za koje se sumnja da su povezani s kriminalnom aktivnošću

1. Ako nadležna tijela otkriju nositelja s iznosom gotovine koji je niži od praga iz članka 3. i da postoje naznake da je ta gotovina povezana s kriminalnom aktivnošću, ta tijela evidentiraju te informacije i pojediniosti navedene u članku 3. stavku 2.
2. Ako nadležna tijela utvrde da se gotovina bez pratnje ispod praga iz članka 4. unosi u Uniju ili iznosi iz Unije i da postoje naznake da je ta gotovina povezana s kriminalnom aktivnošću, ta tijela evidentiraju te informacije i pojediniosti navedene u članku 4. stavku 2.

Članak 7.

Privremeno zadržavanje gotovine od strane nadležnih tijela

1. Nadležna tijela mogu privremeno zadržati gotovinu na temelju administrativne odluke u skladu s uvjetima utvrđenima u nacionalnom pravu ako:
 - (a) nije ispunjena obveza prijavljivanja gotovine u pratnji iz članka 3. ili obveza objavljivanja gotovine bez pratnje iz članka 4.; ili
 - (b) postoje naznake da je gotovina, neovisno o iznosu, povezana s kriminalnom aktivnošću.

2. Administrativna odluka iz stavka 1. podliježe djelotvornom pravnom lijeku u skladu s postupcima predviđenima nacionalnim pravom. Nadležna tijela dostavljaju obrazloženje administrativne odluke:

- (a) osobi koja mora podnijeti prijavu u skladu s člankom 3. ili podnijeti prijavu u smislu objavljivanja u skladu s člankom 4.; ili
- (b) osobi koja mora dostaviti informacije u skladu s člankom 6. stavcima 1. ili 2.

3. Razdoblje privremenog zadržavanja mora biti strogo ograničeno nacionalnim pravom na vrijeme koje je nadležnim tijelima potrebno za utvrđivanje opravdanosti daljnjeg zadržavanja s obzirom na okolnosti. Razdoblje privremenog zadržavanja ne smije biti duže od 30 dana. Nakon što nadležna tijela provedu temeljite procjene nužnosti i proporcionalnosti dodatnog privremenog zadržavanja, ona mogu odlučiti produžiti razdoblje privremenog zadržavanja na najviše 90 dana.

Ako se u pogledu daljnjeg zadržavanja gotovine u tom vremenskom razdoblju ne utvrdi ništa ili ako se utvrdi da u tom slučaju s obzirom na okolnosti nije opravdano dalje zadržati gotovinu, ona se odmah stavlja na raspolaganje:

- (a) osobi čija je gotovina privremeno zadržana u situacijama iz članka 3. ili 4.; ili
- (b) osobi čija je gotovina privremeno zadržana u situacijama iz članka 6. stavka 1. ili 2.

Članak 8.

Informativne kampanje

Države članice osiguravaju da su osobe koje ulaze u Uniju ili izlaze iz nje ili osobe koje šalju gotovinu bez pratnje iz Unije ili primaju gotovinu bez pratnje u Uniji informirane o svojim pravima i obvezama u okviru ove Uredbe te, u suradnji s Komisijom, sastavljaju prikladne materijale namijenjene tim osobama.

Države članice osiguravaju da su dostupna dovoljna financijska sredstva za te informativne kampanje.

Članak 9.

Dostava informacija FOJ-u

1. Nadležna tijela evidentiraju informacije prikupljene u skladu s člankom 3., člankom 4., člankom 5. stavkom 3. ili člankom 6. i dostavljaju ih FOJ-u države članice u kojoj su prikupljene u skladu s tehničkim pravilima iz članka 16. stavka 1. točke (c).
2. Države članice osiguravaju da FOJ predmetne države članice razmjenjuje takve informacije s odgovarajućim FOJ-evima drugih država članica u skladu s člankom 53. stavkom 1. Direktive (EU) 2015/849.
3. Nadležna tijela dostavljaju informacije iz stavka 1. što je prije moguće, a najkasnije 15 radnih dana od dana prikupljanja tih informacija.

Članak 10.

Razmjena informacija među nadležnim tijelima i s Komisijom

1. Nadležno tijelo svake države članice elektronički dostavlja sljedeće informacije nadležnim tijelima svih drugih država članica:
 - (a) prijave po službenoj dužnosti sastavljene u skladu s člankom 5. stavkom 3.;
 - (b) informacije prikupljene u skladu s člankom 6.;
 - (c) prijave dobivene na temelju članka 3. ili članka 4., ako postoje naznake da je gotovina povezana s kriminalnom aktivnošću;
 - (d) anonimizirane informacije o riziku i rezultate analize rizika.
2. Ako postoje naznake da je gotovina povezana s nezakonitom aktivnošću koja bi mogla negativno utjecati na financijske interese Unije, informacije iz stavka 1. dostavljaju se i Komisiji, Uredu Europskog javnog tužitelja – od strane onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939 i ako je nadležan u skladu s člankom 22. te uredbe, te Europolu ako je nadležan u skladu s člankom 3. Uredbe (EU) 2016/794.

3. Nadležno tijelo dostavlja informacije navedene u stavcima 1. i 2. u skladu s tehničkim pravilima iz članka 16. stavka 1. točke (c) te upotrebljavajući obrazac iz članka 16. stavka 1. točke (d).
4. Informacije iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) i stavka 2. dostavljaju se što je prije moguće, a najkasnije 15 radnih dana od dana prikupljanja tih informacija.
5. Informacije i rezultati iz stavka 1. točke (d) dostavljaju se svakih šest mjeseci.

Članak 11.

Razmjena podataka s trećim zemljama

1. Za potrebe ove Uredbe države članice ili Komisija mogu, u okviru uzajamne administrativne pomoći, dostaviti sljedeće informacije trećoj zemlji podložno pismenom dopuštenju nadležnog tijela koje je prvotno prikupilo te informacije, pod uvjetom da je takva dostava u skladu s relevantnim nacionalnim pravom i pravom Unije o prijenosu osobnih podataka u treće zemlje:
 - (a) prijave po službenoj dužnosti sastavljene u skladu s člankom 5. stavkom 3.;
 - (b) informacije prikupljene u skladu s člankom 6.;
 - (c) prijave dobivene na temelju članka 3. ili članka 4. ako postoje naznake da je gotovina povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma.
2. Države članice obavješćuju Komisiju o svakoj dostavi informacija u skladu sa stavkom 1.

Članak 12.

Profesionalna tajna, povjerljivost i sigurnost podataka

1. Nadležna tijela osiguravaju sigurnost podataka prikupljenih u skladu s člancima 3. i 4., člankom 5. stavkom 3. i člankom 6.
2. Sve informacije koje prikupe nadležna tijela obuhvaćene su obvezom čuvanja profesionalne tajne.

Članak 13.

Zaštita osobnih podataka i razdoblja zadržavanja

1. Nadležna tijela djeluju kao voditelji obrade osobnih podataka koje su prikupila u skladu s člancima 3. i 4., člankom 5. stavkom 3. i člankom 6.
2. Na temelju ove Uredbe osobni podaci obrađuju se isključivo za potrebe sprečavanja i borbe protiv kriminalnih aktivnosti.
3. Osobnim podacima prikupljenima u skladu s člancima 3. i 4., člankom 5. stavkom 3. i člankom 6. smije pristupati samo propisno ovlašteno osoblje nadležnih tijela te ti podaci moraju biti na primjeren način zaštićeni od neovlaštenog pristupa i prenošenja. Osim ako je drukčije predviđeno člancima 9., 10. i 11., ti se podaci ne mogu otkrivati niti prenositi bez izričitog dopuštenja nadležnog tijela koje ih je prvotno prikupilo. Međutim, to dopuštenje nije potrebno ako se od nadležnih tijela zahtijeva da otkriju ili prenesu te podatke na temelju nacionalnog prava dotične države članice, a osobito u vezi sa sudskim postupcima.
4. Nadležna tijela i FOJ pohranjuju osobne podatke prikupljene u skladu s člancima 3. i 4., člankom 5. stavkom 3. i člankom 6. na razdoblje od pet godina od datuma prikupljanja podataka. Ti se osobni podaci brišu po isteku tog razdoblja.
5. To se razdoblje zadržavanja može jednom produžiti za još jedno razdoblje koje ne smije biti duže od tri dodatne godine:
 - (a) ako FOJ, nakon što je proveo temeljitu procjenu potrebe i proporcionalnosti takvog daljnjeg zadržavanja i ako smatra da je to opravdano za potrebe izvršavanja njegovih zadaća u pogledu borbe protiv pranja novca ili financiranja terorizma, utvrdi da je daljnje zadržavanje nužno; ili
 - (b) ako nadležna tijela, nakon što su provela temeljitu procjenu potrebe i proporcionalnosti takvog daljnjeg zadržavanja podataka i ako smatraju da je opravdano za potrebe izvršavanja njihovih zadaća u pogledu provođenja učinkovitih kontrola u vezi s obvezom prijavljivanja gotovine u pratnji ili obvezom objavljivanja gotovine bez pratnje, utvrde da je daljnje zadržavanje nužno.

Članak 14.**Sankcije**

Svaka država članica uvodi sankcije koje se primjenjuju u slučaju nepoštovanja obveze prijavljivanja gotovine u pratnji utvrđene u članku 3. ili obveze objavljivanja gotovine bez pratnje utvrđene u članku 4. Te sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 15.**Izvršavanje delegiranja ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 2. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od 2. prosinca 2018.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 2. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 2. stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 16.**Provedbeni akti**

1. Komisija putem provedbenih akata donosi sljedeće mjere kako bi se osiguralo da nadležna tijela ujednačeno primjenjuju kontrole:
 - (a) predloške obrasca za prijavu iz članka 3. stavka 3. i obrasca za objavljivanje iz članka 4. stavka 3.;
 - (b) kriterije za zajednički okvir upravljanja rizikom iz članka 5. stavka 4. i, konkretnije, kriterije rizika, standarde i prioriteta područja kontrole na temelju informacija razmijenjenih u skladu s člankom 10. stavkom 1. točkom (d) te politikama Unije i međunarodnim politikama i najboljom praksom;
 - (c) tehnička pravila za djelotvornu razmjenu informacija u skladu s člankom 9. stavcima 1. i 3. i člankom 10. ove Uredbe preko CIS-a, uspostavljenog člankom 23. Uredbe (EZ) br. 515/97;
 - (d) predložak obrasca za dostavu informacija iz članka 10. stavka 3.; i
 - (e) pravila i format za dostavu anonimiziranih statističkih informacija o prijavama i kršenjima koje države članice dostavljaju Komisiji na temelju članka 18.
2. Provedbeni akti donose se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 17. stavka 2.

Članak 17.**Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže Odbor za kontrolu gotovine. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 18.**Dostava informacija o provedbi ove Uredbe**

1. Do 4. prosinca 2021. države članice Komisiji dostavljaju:
 - (a) popis nadležnih tijela;
 - (b) pojedinosti o sankcijama uvedenima na temelju članka 14.;
 - (c) anonimizirane statističke informacije o prijavama, kontrolama i kršenjima upotrebom formata iz članka 16. stavka 1. točke (e).
2. Države članice obavješćuju Komisiju o svim naknadnim promjenama informacija iz stavka 1. točaka (a) i (b) najkasnije jedan mjesec nakon što te promjene počnu proizvoditi učinke.

Informacije iz stavka 1. točke (c) dostavljaju se Komisiji najmanje svakih šest mjeseci.

3. Komisija stavlja informacije iz stavka 1. točke (a) i sve naknadne promjene tih informacija u skladu sa stavkom 2. na raspolaganje svim drugim državama članicama.
4. Komisija jednom godišnje na svojim internetskim stranicama objavljuje informacije iz stavka 1. točaka (a) i (c) i sve naknadne promjene tih informacija u skladu sa stavkom 2. te na jasan način obavješćuje čitatelje o kontrolama u pogledu gotovine koja se unosi u Uniju ili iznosi iz nje.

Članak 19.**Evaluacija**

1. Komisija do 3. prosinca 2021. i svakih pet godina nakon toga, na osnovi informacija koje redovito prima od država članica, podnosi Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o primjeni ove Uredbe.

U izvješću iz prvog podstavka posebno razmatra:

- (a) treba li u područje primjene ove Uredbe uvrstiti i drugu imovinu;
 - (b) je li postupak objavljivanja gotovine bez pratnje djelotvoran;
 - (c) treba li preispitati prag za gotovinu bez pratnje;
 - (d) jesu li tokovi informacija u skladu s člancima 9. i 10., a osobito upotreba CIS-a, djelotvorni ili postoje li prepreke pravodobnoj izravnoj razmjeni kompatibilnih i usporedivih informacija među nadležnim tijelima te s FOJ-evima; i
 - (e) jesu li sankcije koje su države članice uvele učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće te jesu li u skladu s utvrđenom sudskom praksom Suda Europske unije te imaju li one istovjetan učinak odvratanja od kršenja ove Uredbe u cijeloj Uniji.
2. Izvješće iz stavka 1., ako je dostupno, sadržava sljedeće:
 - (a) skup informacija primljenih od država članica u pogledu gotovine povezane s kriminalnim aktivnostima koje imaju negativne učinke na financijske interese Unije; i
 - (b) informacije o razmjeni podataka s trećim zemljama.

Članak 20.**Stavljanje izvan snage Uredbe (EZ) br. 1889/2005**

Uredba (EZ) br. 1889/2005 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na Uredbu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

*Članak 21.***Stupanje na snagu i primjena**

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 3. lipnja 2021. Međutim, članak 16. primjenjuje se od 2. prosinca 2018.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 23. listopada 2018.

Za Europski parlament

Predsjednik

A. TAJANI

Za Vijeće

Predsjednica

K. EDTSTADLER

PRILOG I.

Roba koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti i kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima koji se smatraju gotovinom u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom (a) podtočkama iii. i iv.

1. Roba koja se upotrebljava kao izrazito likvidna pričuva vrijednosti:
 - (a) kovanice s udjelom zlata od najmanje 90 %; i
 - (b) poluge kao što su poluge, zrnca ili grumeni s udjelom zlata od najmanje 99,5 %.
 2. Kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima: *pro memoria*.
-

PRILOG II.

KORELACIJSKA TABLICA

Uredba (EZ) br. 1889/2005	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2.	Članak 2.
Članak 3.	Članak 3.
—	Članak 4.
Članak 4. stavak 1.	Članak 5.
Članak 5. stavak 2.	Članak 6.
Članak 4. stavak 2.	Članak 7.
—	Članak 8.
Članak 5. stavak 1.	Članak 9.
Članak 6.	Članak 10.
Članak 7.	Članak 11.
Članak 8.	Članak 12.
—	Članak 13.
Članak 9.	Članak 14.
—	Članak 15.
—	Članak 16.
—	Članak 17.
—	Članak 18.
Članak 10.	Članak 19.
—	Članak 20.
Članak 11.	Članak 21.
—	Prilog I.
—	Prilog II.